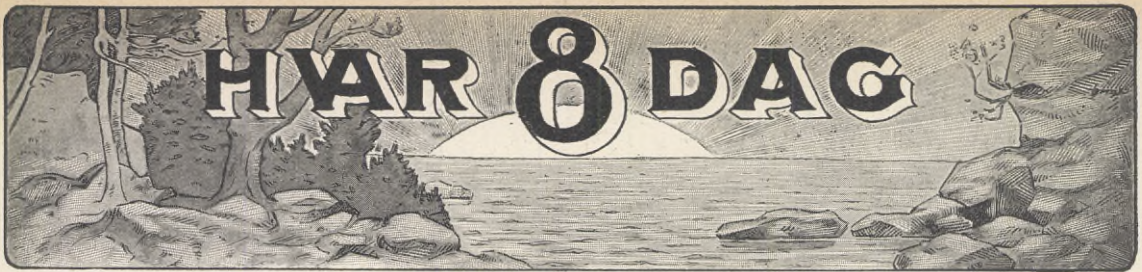

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 3 APRIL 1904.

N° 27

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Karl Alfred Melin. — Tysk gåfva till Skansen. — Ett nytt gatuperspektiv i Stockholm. — Eldsvådan å Stockholms båtbyggeri-aktiebolags varf. — Neutralitetsskyddet å Gotland. — "En far" af E. Walther Hülphers. — Mästaren till Köpenhamns rådhus. — En teatersuccés i Stockholm. — Kåjsarprinsens vagga. — Nya bilder från krigsskådeplatsen. — Österrikes kåjsare och huset Windischgrätz. — Interiör från Haupt-möbelutställningen. — Überbrett'l-matinén på Dramatiska teatern. — Olaf Poulsen. — Veckans porträttgalleri. — Den vid Portsmouth förolyckade undervattensbåten. — Det norska militärbefälet.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

Foto. Dahllöf, Stockholm.

Klisché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Skalm—Gbg.

K. A. MELIN.

FIL. DOKTOR. EN AF DE 18 I SVENSKA AKADEMIEN.

KARL ALFRED MELIN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

*I yttersta skären, där hafvet slår
mot skroflig håll och dyningens brus
ljuder som dån af fjärran åskor
såg jag den första dagens ljus.*

*Och fast jag sedan blef fastlandsbarn
och nöddes lefva i stadens prång,
min själ är för alltid fäst vid hafvet,
som stämt i min vaggång in en gång.*

*Hemsjuk trår jag från larm och bråk
dit ut liksom till en älskad vän;
söker som fångad fågel undflykt,
söker — och kan ej finna den*

*Kvittrar som han en visa ibland,
fast sängarglädjen vi båda mist —
längtar till ensamheten och hafvet,
hafvet det kära först och sist.*

Så sjunger skalden Karl Alfred Melin som inledning till sina vackra "Skärgårdsbilder", där man finner väl hans mest själfständiga dikter, så äktsvenska och gifvande så präktiga skildringar af naturen ute i hafsbandet och hafvet själf, liksom af skärgårdsbornas stråfsamma lif, goda ärliga hjärtan och trygga humör. Långt från stadsdammet, från slitet och släpet i staden, mellan skolhusets väggar, sjunger Melin mera kraftigt än eljes, men därför icke mindre innerligt, på det enkla och naturliga, berättande språk, som han redan begagnade i afseende på de sammanhållande delarne mellan de eljes fristående dikterna i cykeln "Humleplockningen", och fjärran från staden får han också ibland en piggt humoristisk syn på tingen. Det eljes i hans diktning ofta förhärskande veka draget, som tagit sig uttryck i många förtjusande små sånger — t. ex. i "Signes visa" i "Humleplockningen", i "Det klappar så sakta på himlens port", i "Carina", o. s. v. —, men äfven bidrager till att göra Melins längre dikter, såsom "Prinsessan och svennen" och sagospelet "Snöhvit" något färglösa och enformiga, framträder mindre i de friska skärgårdsbilderna.

Karl Alfred Melin fyllde helt nyligen 55 år — och H. 8 D. har som ett apropos härtill velat visa bilden af hans nobla yttre på sin första sida. F. den 11 mars 1849 på Utön — belägen utanför Dalarön vid Stockholm — blef M. student i Uppsala 1868, fil. dr 1875 och utnämndes 1883 till adjunkt vid Nya elementarskolan i Stockholm. Från trycket har M. utgifvit "Humleplockningen", 1882, i hvilken diktcykel de olika beståndsdelarna i M:s skaldenatur, d. v. s. hans sinne för det storvulna fornnordiska och hjältedraget i Sveriges storhetstid, hans rena och veka naturkänsla, hans trohjärtade uppfattning af "de små" på jorden samt hans utmärkta formsinne, som gärna tar i anspråk medeltidsartade versslag och älskar en melodisk folkviseton, redan få ett klart och helt uttryck; vidare "Prinsessan och svennen", 1885, öfversättningar från Thomas Moore, 1885, "Dikter", 1888, "Skärgårdsbilder", 1891, hvilka väl snart borde utkomma i en ny upplaga med bättre illustrationer än förra gången, enaktaren "Vid Breitenfeld", som många gånger uppförts å Dramatiska teatern, "Snöhvit", 1897, en svensk läsebok (tills. med rektor H. Hernlund), redigerat ett bibliotek för ungdom, o. s. v. Åtskilliga af M:s dikter ha tonsatts af L. Norman, E. Åkerberg, V. Svedbom och V. Stenhammar.

I Svenska akademien invaldes Melin 1898 efter K. A. Kullberg och kom sålunda att intaga den sångarstol, där Franzén och Gyllenberg suttit.

Såsom ett prof på den finkänslige skaldens många "vackra visor" taga vi oss friheten att till sist anföra

SIGNES VISA.

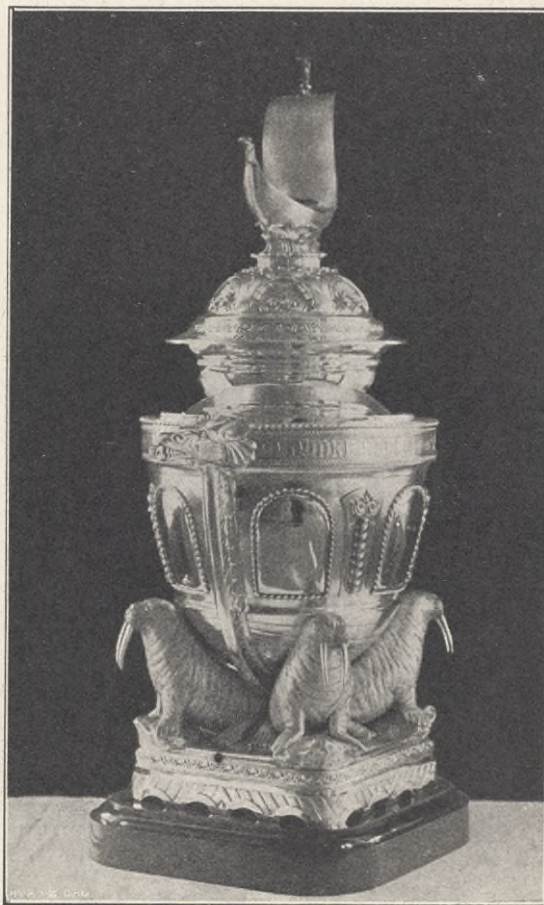
*I Svaneliden
om sommartiden
där är så vackert på bergets topp.
där kan jag sitta ibland och drömma
och tiden glömma
och stirra timalts i himlen opp.*

*I Svaneliden
om sommartiden
där hör jag göken från Vänsjö strand:
då kan jag sitta Guds långa dagen
och räkna slagen
och inte göra det minsta grand.*

*I Svaneliden
om sommartiden
där ser man milsviadt i världen kring:
där kan jag sitta till kvällen sena
så helt allena —
och gråta, gråta . . . för ingenting.*

—of.

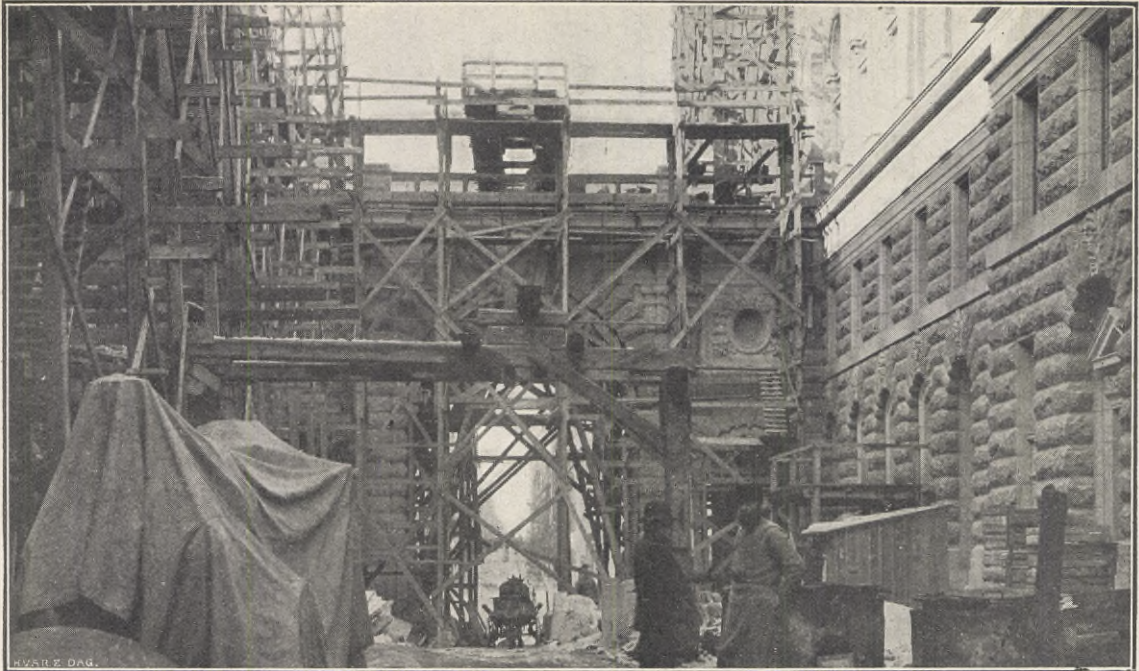
TYSK GÅFVA TILL SKANSEN.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kivoké: Bengt Skjerveparre.

En vacker gåfva har Skansen i Stockholm erhållit, i det att för pengar, som insamlades bland de medlemmar af Schiffsbau-technische Gesellschaft, hvilka i somras besökte Stockholm ombord å jätteångarne Seydlitz och Feldmarschall och bl. a. voro inbjudna till Skansen, en ståtlig silfverbål beställdes och utförts. Bålen skall få sin plats i den nya höganloftsalen, som skall uppföras invid Bredablick.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Stålm—Og.

DEN BLIFVANDE PASSAGEN MELLAN RIKSBANKS- OCH RIKSDAGSHUSEN Å HELGEANDSHOLMEN. Denna passage utgör en förlängning af Drottninggatan, hvilken synes i fonden.

ELDSVÅDAN Å STOCKHOLMS BÅTBYGGERI-AKTIEBOLAGS VARF.

Den 26 mars utbröt eldsvåda å Stockholms båtbyggeri-aktiebolags varf vid Liljeholmen. Varfsbyggnaden härjades fullständigt af branden som dessutom förstörde ett flertal såväl nybyggda som i vinterkvarter liggande synnerligen dyrbara lustjakter. Segel

m. m. blefvo jämväl lågornas rof, och torde skadan öfverstiga 100,000 kronor.

Stockholms båtbyggeri startades 1894 och hade en arbetspersonal om cirka 40 personer samt stod under ing. A. Plyhms ledning.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stålm—Og.

VARFVET EFTER BRANDEN.

NEUTRALITETSSKYDDET Å GOTLAND.

EFTER FOTOGRAFIER AF FÖR HVAR 8 DAG SPECIELLT UTSÄND FOTOGRAF.

OFFICERARE, STATIONERADE VID FÄRÖSUND. Byggnaden i bakgrunden är inredd till militär-sjukhus.

TVENNE VYER AF FÄRÖSUND. Å den ena synes den där förlagda kanonbåten Skagul.

EN DEL AF DET VID FÄRÖSUND FÖRLAGDA INFANTERIET. Bilden är tagen å Utbunge gård, utspisningsställe i närheten af Färösund.

NÅGRA BILDER FRÅN FÄRÖSUND.

Kitch: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sklm—Og.

EN FAR.

För HVAR 8 DAG af E. Walther Hülphers.

Jon Andersson Palla kom långsamt uppför stigen efter svedjan, där stubbarne stodo sotiga och grå mellan stenarne. Liten var han, så att vadmalskavajen nästan nådde honom till knäveckan, och där togo storstöflarne vid, hjulande utefter benen ner i den krama snön, som skimrade och gnistrade och blänkte i det vackra vårvädrat.

Af den mossiga och grå gärdesgården droppade och dröp det. Skogen var mörk af fukt och de sista snöflockarne rasslade ner mellan grenverken. Enarne reste sig och det blef propigt kring stubbar och stenar af smältvatten, där barr och bark gjorde det svart i de tunna rosiga isskorporna. Någonstans inne i skogen sjöng och brusade det med ett darande sorl. Det var en bäck som svällde och gaf sig neröfver, rätt brant som det var där i bergsslutningen.

Jon Andersson Palla var som sagdt till växten en liten karl, men han var satt och i hans säfliga kroppsrörelser låg ett medvetande om styrka, riktig tjurstyrka. Inte skrytsamt och bröstande, snarare omedvetet. Lugn, ty styrkan föder lugnet.

Han var så till själen också Palla. Småväxt men satt, förkrympt och vresig under det dagliga arbetets hårda tryck, men lugn och stark, ty den hade vant sig att segra. Den var allvarsam som en bred älf och släppte den sig lös någon gång blef den aldrig gnistrande och glad som hos andra människor, utan det låg alltid något vildt och mörkt öfver den alldeles som öfver bergsbäckarne där uppe. De väsnades utan glädje i tonen, skummade och blänkte utan att riktigt fånga och sprida ljus. Hårdhänt hade nu Pallasfolket varit i alla tider både kroppsligen och andligen, ett hårdhänt folk. Men vid sidan af hårdhändheten stod också ärligheten, den gamla svenska ärligheten att göra sig själf och alla andra rätt. Palla var hans fäderneärfda gård och hans fäderneärfda namn. Palla var hans namn och hans fäderneärfda gård. De två tingen voro oskiljaktliga, gården och namnet. Ett adelsmärke, en fana och en sköld för allt godt och mot allt ondt i världen.

Jon Andersson Palla hade haft en talrik afkomma, men de flesta af sönerne hade farit ut i främmande land och där försvunnit, om de voro döda eller levande var det ingen som visste. De tre döttrarne voro välbestäldt och lyckligt gifta, åtminstone hvad världen kunde se. Äldste sonen endast af de fem hade trädt i faderns fotspår och stannat hemma vid gården. Han var liksom af ett lugnare sinnelag än de andra. Han var också till det yttre mera lik fadern med dennes grå befallande en smula karga ögon, men kring munnen och hakan var han modern upp i dagen, med allt det skälfvande veka som en mun och en haka kunna uttrycka.

Till lynnet var Anders Jonsson Palla en blandning af både far och mor.

Han var lättroiligare till själen än hvad fadern var, han var mer spekulativ än denne, mera fantast, mera drömmare än denne. Han var lätt att entusiasmera och impulsiv som modern. Men i motsats till denna var han mera ordkarg, mera fast i viljan och lät mer leda sig af ett sundt förstånd än af plötsliga känsoöstämningar. Att också han var hårdhänt låg i sakens natur, ty annars skulle han ju inte ha varit en Palla. Och Anders Jonsson var nog en äkta Palla trots alla sina vidlyftigheter och hugskott.

Dessa vidlyftigheter och hugskott, som så ofta satt myror i hufvudet på den gamle Palla, som gjorde att han aldrig helt kunde lita på sonen och gjorde honom ängslig för framtiden. Framtiden för gården

och jorden och skogen, framtiden för Palla, och Pallas släkt. Den som stått stark och mäktig genom tiderna, den som ej fick försvagas eller förringas. Det var mer än en hederssak för den som hade gårdens och släktens arf i arf att detta ej fick ske med en hårsman. Hellre trygghet och bestånd än äfventyrlig förmering var Pallasfolkets valspråk.

Gamle Palla gick långsamt uppför svedjan i den frasande snön, där ett stort mörkt spår löpte före honom liksom för att visa vägen. I botten på stegen hade smältvatten samlat sig och frusit till is, så att det inte var i dag som de blifvit uppgångna. Åh nej, det var två dagar sedan som de nedtrycktes där uppe i svedjekanten, då jungfrulig och hvit. Orrtupparne hade varit särdeles oroliga den dagen. Det var den gamle Palla själf som gått upp dem. Och nu skulle han komma att gå där hvarje dag en tid. Så att snart skulle väl där bli upptrampad väg. Och solen skulle skina. Och där skulle svarta fläckar af våt mull sticka fram. De skulle förlängas och gå i hop till en smal väg. Den svarta vägen skulle vidga sig mellan de hvita drifvorna, som frättes af solen trots nattfrosterna. Det går så där folk färdas fram om våren.

När han kom fram till hörnet, där gärdesgårdarne gingo ihop, slog en orrhöna brakande upp ur en buske, klippte ett par slag med de spetsiga vingarne och kom i jämnhöjd med grantopparne i ungskogen, vindade öfver åt ena sidan och sköt in i det svarta hålet mellan två blågröna tallar. Palla ryckte till ett tag och stod och såg efter henne. Så kastade han en sned blick bortåt enbusken där hon flugit upp, hans styfva grenar vaggade ännu sakta. Så sköt han fram öfverläppen och klef öfver stättan, tryckte vintermössan med en strykning med bågge händerna fastare kring hufvudet och vek in på en bred vinterväg där spåren af skogskälkar voro färskas och där flarn af barr och bark lågo löst strödda ofvanpå snön och i hästrampet som gick i gult i brunt.

Sedan han gått en half timme allt jämt uppför i en dæld, där höga granar stretade med att hålla balansen utefter de brant stupande sidorna mot berget på ömse sidor, stannade han ett ögonblick öfverst på en brant backe för att pusta. Han var högt uppe öfver bygden nu. Mellan trädtopparne nedanför såg han bergen på andra sidan älven skynta blåa och med stora hvita fläckar af snö. Några rökar närmare honom stego högt upp i luften och lade en lätt blå dimma öfver skogen. Det var från spisarne i Palla, från gården, hans gård och släktens gård. Han gick att timra den högre nu, gick att göra taket högre öfver hufvudet på sig och sina efterkommande. Gick att förmera arvet och sig själf. De skulle fram i tiden i släkten tala om Jon Andersson Palla. Han som bröt skog då tiden var kommen och ökade rikedomen. Och makten.

Öka?...

Pallasfolkets valspråk föll honom i tankarne, han kände det som om mössan skaft honom vid öronen och brännt dem. Han lyfte upp den högre på hufvudet och kastade en skygg blick omkring sig som om han gått på förbjudna vägar. Han förde armen krampaktigt mot bröstet som om andedräkten plötsligt stockat sig därinne. Och så gick han af vägen fram till en stor gran och slog sakta på den med käppkryckan och kisade upp mot toppen genom lafskägget och ett lätt silfvergrått fall af fjun.

— Det är kärnvirke, muvlade han och slog.

ännu några slag på stammen. Den är mogen...
mogen är den...

Uppe på vägen hördes skramlandet af en järnkätting och gnisslandet af skacklor som kländes af ett timmerlass. Palla klef genom den höga snön in på vägen och väntade med händerna i kors öfver käppkryckan tills timmerlasset kom fram till honom. Då lyfte han åter käppen och lät den smekande rita en lång fåra i snön utefter de fällda jättarne, på hvilka barken fläcktals lyste igenom blåbrun åt storändan och allt mera grå i silfver mot den mindre.

— Anders är väl där oppe? frågade han körkarlen, en äldre magerlagd karl med stripigt skägg och grå sticketroja. Denne höll in den lilla bruna, rykande hästen och svarade att han nyss skilts från honom uppe vid vedkasterna, där han höll på att mäta.

— Det är bra! svarade Palla kort och gjorde min af att vilja fortsätta. Men körkarlen som fått fart på munlädret kunde inte stanna det med ens och fortsätta utför backen, utan han anmärkte:

— De' blir bestämdt större och större, Palla! Snart går de' inte mer än en stock på lasset.

Palla nickade.

— De äro rent öfver sej gifna där nere, dom som tar emot och tummar in. Sânt timmer till att vara svårt har dom aldrig sitt, säger dom.

— Jo, jo, sade Palla nickande och gick några steg. Men han stannade igen och vände sig om med ett leende, som lyste upp den grå blicken, så är det också från skogen till Palla!

Körkarlen grinade som en solvarg och hans svarta tänder visade sina glipor under den röda mustaschen.

— De' ä' de'... Hi, hi, jag tycker mej just si då dom ska ta ner de' genom bäcken i vår... hi, hi, de' blir allt te å skjuta på bra de'.

Palla log. Och båda fortsatte sin väg. Körkarlen framåtlutad med tömmarne i ena svarta kalfskinnshandsken och den andra styrande på timmerlasset, som släpade upp stora fåror efter sig i snön och muddret och beströdde alltsammans med ett tunnt fjun af bark.

När Palla promenerat ännu en tio minuter efter en brun bäck, där skummet låg i alnshöga, hvitgula, porösa tufvor i bukterna, stannade han igen och lyssnade. Det dofva skrockande och hväsande lätet af yxhugg ekade fram under träden och svarade långt borta i bergen till vänster om honom. Litet längre fram hörde han sorlet af röster. Omkring honom i träden pepo grämesarne, där de fladdrade omkring och sökte sin fattiga föda. En doft af tinande skog och myr fläktade omkring honom i vinddraget, som kom med omväxlande fuktiga, kalla och varma vågor, som om de olika luftdragen ännu ej velat blanda sig tillsammans till en ljum värme. Där började den riktiga skogen. Pallas storskog. Där hade yxan aldrig gått förr, annat än till kastved och byggnadstimmer. Men nu... Nu skulle det byggas hus som rymde hela släkten. Därför var det så många yxor som gingo och så många väldiga mastträd som föllo. Huset åt hela släkten skulle bli ett stort hus och ofvan dörren till detsamma skulle till eviga tider stå inhugget: »Jon Andersson Palla byggde». Och så årtalet. Det var mer än det grafkors han en gång skulle få där borta på kyrkogården vid sidan af sin far och sin farfars far och deras fäder och mödrar. »Jon Andersson Palla byggde»... Åter förde han armen krampaktigt mot bröstet och sköt snedskott med blicken, som om han gått på förbjudna vägar.

En liten bit längre upp krökte vägen öfver en kafvelbro fram mot myren. Men så där såg ut nu! Bara några oerhördt höga aspar, som tycktes fär-

diga att böja sig och knäckas under de gulgrå risiga kronornas tyngd. För rästen hvita skymter af vedkaster, stödda mot stenarne och marken, ett virrvarr af ris och trädkronor, som ännu ej blifvit afkvistade och upplagda till res och ved.

Det var skogen till Palla det där, det var den... den som aldrig yxan suttit i förut... till storbygge.

Där borta vid vedtrafven stod Anders med sina karlar. Han gick långsamt ditåt. Genom snön som knarrande kram satte sig för hans steg. Där bråtet, visserligen knäckt och tillkört af timmerlassen, kom honom att snubbla en smula. Snubbla i hans och Pallas skog. Det hade förr ej hänt hvarken honom eller hans förfäder.

När han kom fram stod Anders och ritade i boken. Karlarne gingo i sina tunga yadmalskavajer utefter vedtrafvarne med långa mätstänger.

— Sju och tretti, sade mätkarlen och vände sig mot Anders, där han stod.

— Sju och tretti, upprepade denne som ett eko. Och mumlade för sig själf: De' gör... de' gör...

— God dag, hälsade gamle Palla. Jag kom opp för att se.

Sonen såg ett tag öfver sina anteckningar.

— Jaså! sade han förströdt. Det är I. Och sen han ropat något åt mätkarlarne gick han och satte sig på en timmerhög för att göra ett öferslag öfver inmätningen. Om I kommer hit ska I få se.

Den gamle Palla gick bort till honom och satte sig. Långsamt och med den åldrade mannens möda.

— Jaså, du har mätt upp'et nu!

— Joo, och det blef mer än jag tänkte. Det blef mer.

— Jaså, det blef det!

Svaret kom kallt, nästan likgiltigt.

— De', de' låter som om I inte blef glad?

— Jaså... jaså... det gör det... jo jo.

Anders såg på sin far. Hans ögon kisade med ett kallt grått ljus, men det ryckte vid hans munvinklar.

— De'... de' låter som I inte vore nöjd?

— Joo!... Visst är jag nöjd!... Då jag har varit med om'et så...

— De' blir timmer far! Förbanne mej... ja sânt timmer.

Gamle Palla nickade.

— Jojo, jojo! —

Anders vinkade åt mätkarlarne som igen ville ge sina siffror.

— I kan gå bort till dom där vid kvistninga!

Mätkarlarne reste upp sina mätstänger mot vedtrafven och gingo sin väg. De hade en viss skygg blick på Palla då de gingo.

— Herre Jesses, hvilken skog! fortsatte Anders. De' blir tre af de' jag trodde två. Nu far, nu!

Gamle Palla satt tyst. Så pekade han ut öfver markerna på riset:

— Jojo!... Men de' syns... de' syns!

Sonen ryckte på axlarna.

— Ja, tacka för de' att de' syns. Men hugget är hugget!

— Jojo!... Hugget ä hugget.

Sonen öppnade sin bok.

— Om I ville si hit, far! Här ä de'... Sju tusen utom ve'n! De' blir pängar...

— De' blir pängar, stora pängar, ja de' blir de'... Men...

— Men? frågade Anders, med en blick på fadern.

— Det liksom svider i mej, ja de' gör de'... det har aldrig funnits skalliga bergsbackar förr kring Palla. Nej, de' har de' inte... De' ä som om jag kände att det kommit röta i gården.

MÄSTAREN TILL KÖPENHAMNS RÅDHUS.
 APROPOS ARKITEKTEN MARTIN NYROPS BESÖK I STOCKHOLM.

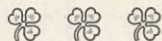

KRÖYERS] OLJEPORTRÄTT AF MARTIN NYROP MED SIN KONDUKTÖR OCH EN VERKMÄSTARE.
 Upphängd i Köpenhamns rådhus.

Utsköld: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skulpt.-Öbg.

Martin Nyrop, den utmärkte danske arkitekten, upphofsman till Köpenhamns rådhus, hvilket anses vara den i arkitektoniskt afseeende förnämsta moderna byggnaden i Norden, har nyligen uppehållit sig i Stockholm på grund af sitt uppdrag att vara ledamot af prisnämnden för rådhusäflan i den svenska hufvudstaden.

I hr Nyrops mästerverk, Köpenhamns rådhus, anordnades här om året en utställning af dansk målarkonst, hvilken lämnade ett öfverskott. Man beslöt då att för de disponibla medlen bland annat låta måla herr Nyrops porträtt. Kröyer utförde denna tafla, hvilken har sin plats i rådhuset. Genom tillmötesgående af herr Nyrop äro vi här i tillfälle återgifva målningen, som framställer herr Nyrop uppe i rådhuset, omgifven af sin konduktör och sin verk-mästare för murarne, medan han håller på att studera en plan.

Foto. Fred. Riise, Köpenhamn.

KÖPENHAMNS RÅDHUS, ansedt som den i arkitektoniskt afseeende förnämsta byggnaden i Norden.

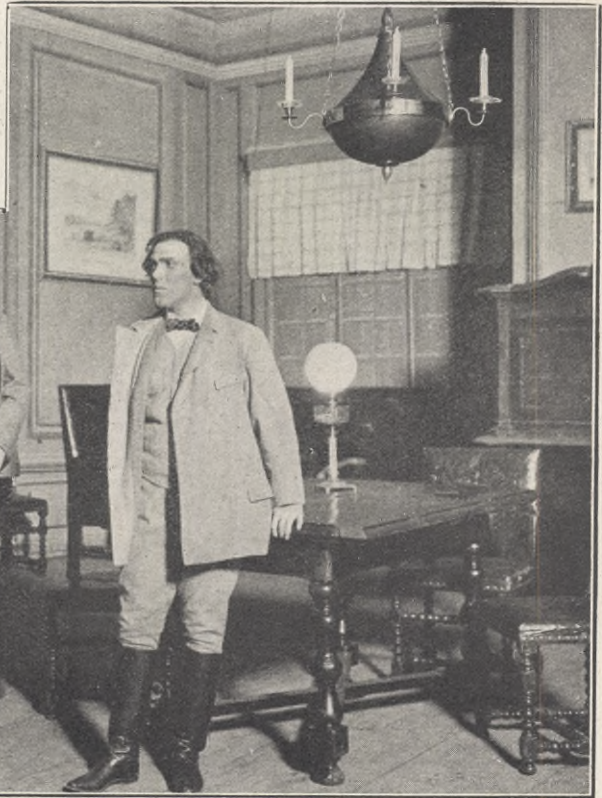
Klisché: Bengt Silfversparre.

EN TEATERSUCCÈS I STOCKHOLM.

MAX HALBES »FLODEN» Å SVENSKA TEATERN.

Å Svenska teatern i Stockholm har med stor framgång uppförts Max Halbes »Floden», ett modärnt sorgespel af betydelse. Stycket, hvars handling är förlagd vid den lätt öfversvämmade Weichselfloden, skildrar striden mellan tre bröder, hvaraf den äldste förstört faderns testamente och tillvällat

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

1

3

Kliché: Kem. A.-B. Renne silfverparre Sthlm—Gbg

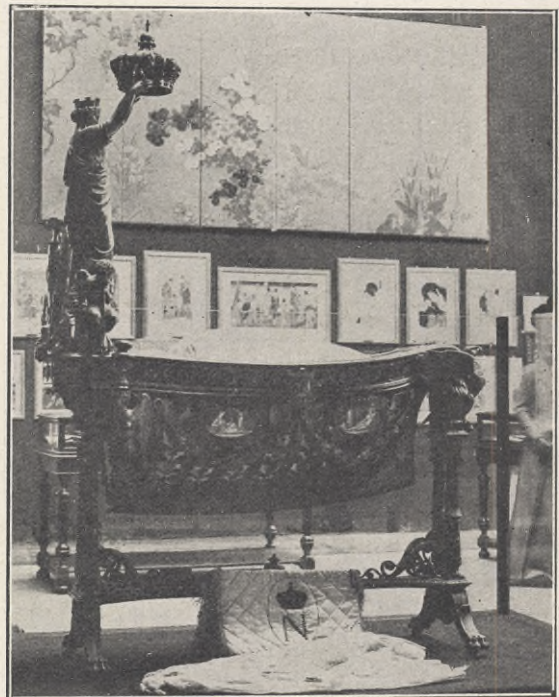
SCEN UR »FLODEN», Renate, fröken Lundqvist (1), Henrik, herr Klintberg (2), Jakob, herr Gösta Hillberg (3).

sig den gemensamma egendomen, hvarjämte han tillvunnit sig den kvinna, som äfven varit älskad af den andre brodern i ordningen, Henrik. Hustrun, som blir brutalt behandlad af mannen, yppar hela sanningen rörande testamentet och den yngste brodern vill då utkräva en fruktansvärd hämd genom att genomorra floddammen, invid hvilken den gemensamma bostaden ligger, så att Weichseln skall bortskölja alla. Det kommer till en brottning mellan den äldste och yngste brodern, som båda rulla ned i floden och drunkna.

De mörka taflorna med floden — lifvet eller ödet själf — till bakgrund som en hemlighetsfull naturmakt, mot hvilken människorna äro som små flarn, äro af gripande verkan. Stycket spelas väl på de flesta händer, och vi gifva här en scenbild från det samma.

KÄJSARPRINSENS VAGGA.

Käjsarinnan Eugenie har i dessa dagar till Paris municipalitet öfverlämnat som gåfva den vagga i hvilken käjsarprinsen som spädd hvilade. Af bilden får man en föreställning om dess storlek, och då den är förfärdigad af *massigt silfver och guld* inses huru utomordentligt kostbar den är.

Efter fotografi.

Kliché: Renne silfverparre.

KÄJSARPRINSENS VAGGA.

NYA BILDER FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN.

Efter fotografi

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre Sth'm—Gbg.

FRÅN PORT ARTHUR: Vy af ett batteri som behärskar Pigeon Bay.

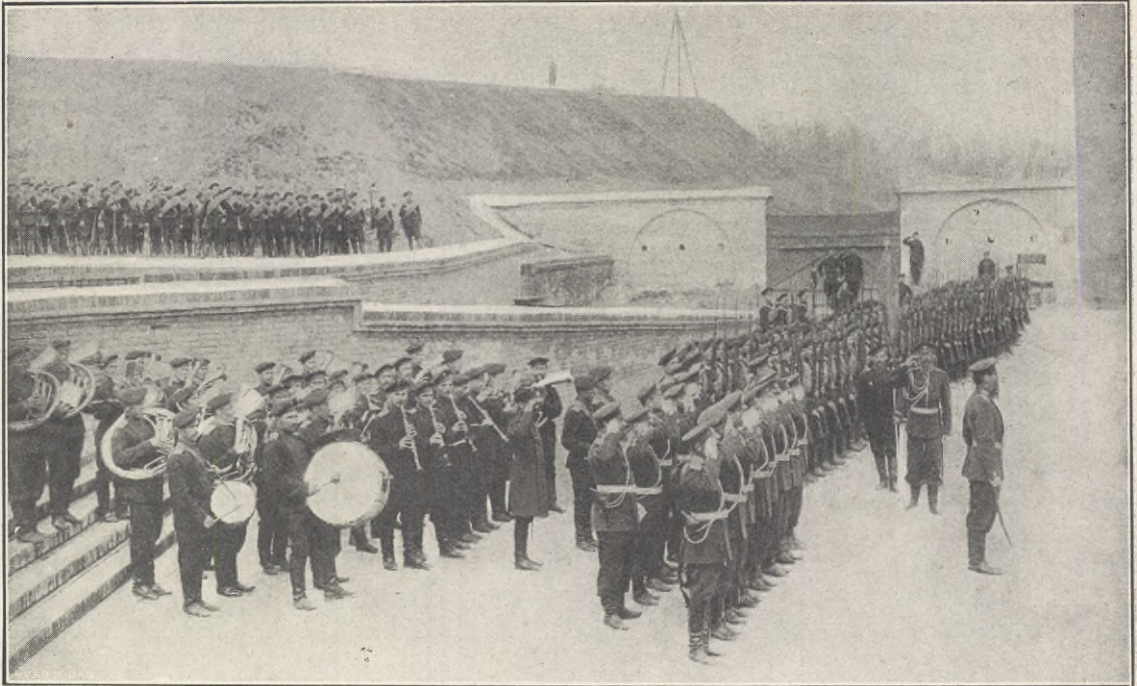

Efter fotografier.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre Sth'm—Gbg.

URALKOSACKER I KIRIN, (Mandschuriet), nu vid Yalufloeden.

Efter fotografier.

FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN: Inspektion af en bastion å befästningarna vid Vladivostok.

Kliché: Kom. A.-B. Bengt Stålvarenska Stålm—Gbg.

ÖSTERRIKES KÄJSARE OCH Huset WINDISCHGRÄTZ: Då en furst Windischgrätz nyligen begrofs följde den äldrige monarken till fots efter kistan. Den aflidne var en personlig vän till kajsaren och en son till den furst W. som 1848 räddade kronan åt huset Habsburg.

Kliché: Kom. A.-B. Bengt Stålvarenska Stålm—Gbg.

(Forts. fr. sid. 430.)

— Nej, kärnved är de! utfor Anders häftigt. Kärnvirke är det! Och så började han rabbla upp den gamla historien igen. Talte på sitt varma öfvertygande och öfvertygade sätt så att han för en stund ryckte gamle Palla med sig, dividerade och lade ihop. Visst skulle det gå, visst skulle det bli stora pängar. Låta skogen stå nu då trävirket stod i sådant pris, som måste falla sen, det vore då ren galenskap. Mer än galenskap.

Palla lät sonen tala. Han kände till alltsammans förut så väl, så väl. Men det liksom styrkte honom och döfvade det som gnagde. Och så nickade han.

— Ja det låter vackert, du Anders, det låter vackert. Men tänk om...

— Tänk om! utfor Anders. Tänk om! I skulle ha tänkt på tänk om — innan vi började de här affärerna. Nu tör de' allt vara för sent att ändra. Å då tycker jag också att I kunde tåga med ert eviga tänk om!

Gamle Palla såg förvånad på sonen. Detta var mot all faderlig myndighet och makt. Den hade aldrig trotsats förr på Palla. Aldrig. Men på sätt och vis var det rätt som Anders sade... på sätt och vis. Han skulle ha tänkt sig om förut innan han gaf sig in på de affärerna.

Alla dessa nymodigheter som kommo och ändrade världen så att en gammal man inte kunde bli klok på den. Nymodigheterna, det var hans son det. Anders. Ja så var det. Han blef ju aldrig fullt klok på Anders heller, och ändå var han hans son... Anders, som han aldrig kände sig fullt trygg och säker om. Anders som hade något i blodet af samma slag som dref hans bröder bort från fädernegården och ut i främmande land. Anders som satt där med hufvudet fullt af siffror och svarade sin far, den gamle Palla. Anders var nymodigheterna. Det var inte han själf som byggde släktens kyrka, det var Anders. Det skulle vara en lögn om öfver porten stod »Jon Andersson Palla byggde». Det skulle vara en lögn, ty det var Anders som byggde.

Och så blef det med ens klart för honom, att det som genom allt Anders talande framstått för honom som hans lifs stora gärning inte var någonting annat än ett tomt sken. Han var nollan och Anders var föregångssiffran som gaf henne värde. Det skulle kanske folk inte se, det skulle de kanske inte, men han såg det själf han. Skulle han stiga i grafven med en stor, stor lögn?

Nej, nej, nej!

Hans arbete var inte att bygga, det förstod han sig inte på. Hans uppgift var att bevara huset, det var hvad den var. Pröfva, väga och bromsa, ligga som en tyngd och släpa och hindra. I oro och ängslan... åh, Gud, hvilken hjärtekväljande ängslan...

Och huset skulle skjuta upp under hans ögon med eller utan honom, trots honom, utan att han ändå riktigt begrep... Trots honom? Åh nej, om han ville så... Men hvarför skulle han vilja. Anders hade rätt, han insåg att han hade rätt, hundra gånger rätt och då så...

Han rätade upp sig och såg än en gång på sonen. Så sade han fogligt:

— Ja ja... du har nog rätt, Anders, det har du... du får väl göra som du vill... Ansvaret får du också ta... och all äran... de' får du... För jag märker mer och mer att... att jag är bra gammal.

— Ansvaret, ja, det tar jag! svarade Anders tryggt och med ett en smula hvasst drag i mungipan tillade han: Det andra... det tör vi väl få dela...

Gamle Palla hörde honom inte, han satt i djupa

tankar och såg stelt framför sig. Anders trummade med blåpännan mot timmerstockarne och småhvisslade. Det var väl inte värdt att störa gubben nu förr än han vaknade af sig själf. Han började allt, som han själf sa, bli bra gammal. Och Palla gård behöfde en ung och stark herre. En som satt inne med skaparmakten, ty nu var tiden mogen alldeles som skogen. Mogen!

Men vändan grep den gamle. Ännu var det han som förvaltade arvet.

— Åh, hvad ska du ha det till, Anders, hvad ska du ha det till?

— Ska' jag säga om'et igen för hundra gången, har I glömt det alla redan?

— Nej!... det ska du inte. För jag vet... Men nog har jag nog, och nog har du nog för att kunna lefva, å dina efterkommande med. Om jag begrepe...

Anders lutade sig häftigt fram och grep ett tag om hans arm nästan så att det gjorde ondt.

— Släkta, har du sagt, släkta! Nu, nu, nu är den mogen.

— Inte blir den lyckligare genom mycket pängar!

Sonen blef svart i blicken och stötte fram mellan sammanbitna tänder:

— Men den får makt, hör du, makt!

Fadern såg på sonen nästan skrämmd och med något af vördnad i blicken.

Jaså var han en så'n... Då var nog Palla i goda händer... Då fick skogen falla...

Makt! Det var Pallas-klang i det ordet.

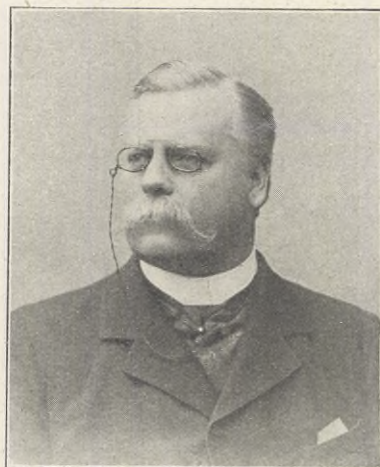
Anders slog igen sin anteckningsbok, stoppade den i barmfickan och reste sig.

— Var det... var det något särskildt I ville se i dag?

Gamle Palla ruskade tigande på hufvudet. Och tigande gingo far och son genom den krama, smutsade timmervägen ner mot byggden och Palla. Långsamt, ty den gamle kände sig trött och tungt att gå. Granarne mörknade under fukten, deras skägg sutto tunga af väta och böjde grenarne mot marken. Men genom dem kom solskenet i en klar, gulaktig luft.

(TILLHÖR VECKANS PORTRÄTTGALLERI.)

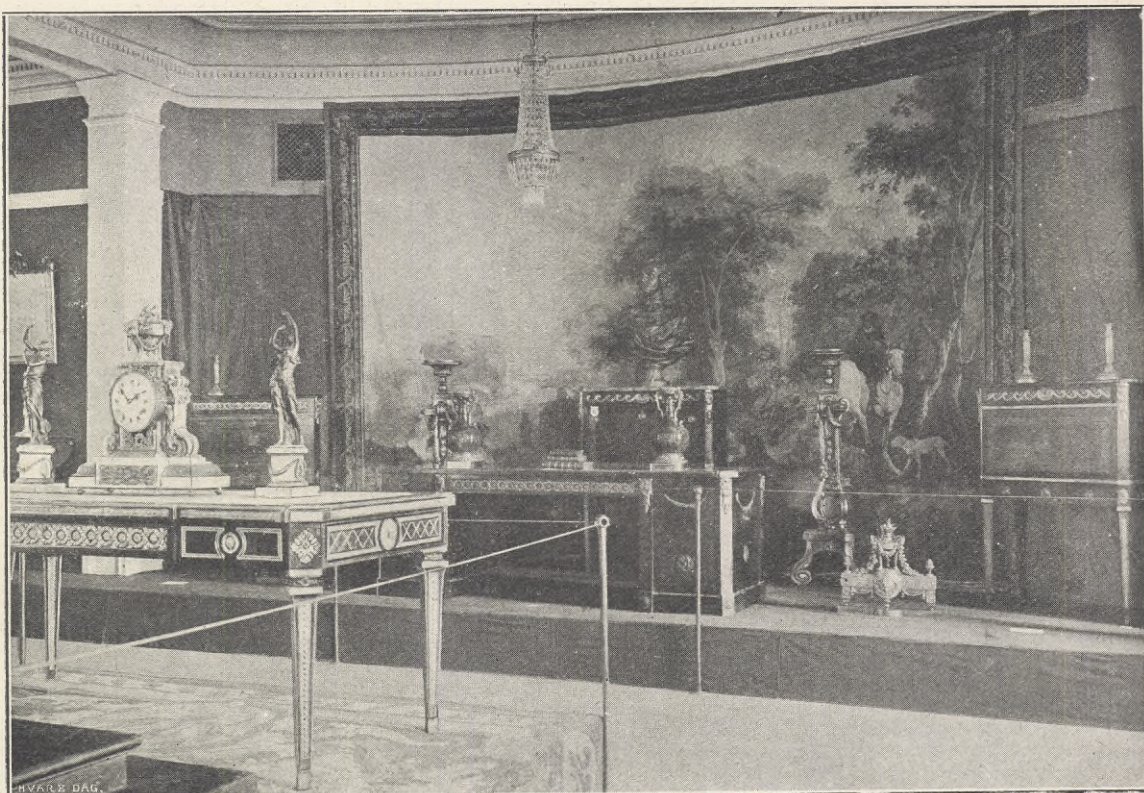
Sitt 25-årsjubileum som verkställande direktör i Sveriges största tryckerifirma P. A. Norstedt & Söner, f. n. innehafvare af *almanack-privilegiet*, kunde v. häradshöfding G. B. A. Holm nyligen fira. Född i Ystad 1845, blef H. student 1863, v. häradshöfding 1871 och har allt sedan 1879 skött ofvan nämnda betydande tryckeri- och förlagsfirma.

Kliché: Bengt Sifferparre.

G. B. A. HOLM.

INTERIÖR FRÅN HAUPT-MÖBELUTSTÄLLNINGEN.

HVAR & DAG.

HVAR & DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRÅN DEN SUPERBA HAUPTUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM, hvaraf vi redan i föregående nummer hade tillfälle återgifva bilder af en del enstaka möbler, meddelas här en interiör, framställande fondpartiet.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre, Skånska-Ög.

ÜBERBRETT'L-MATINÉN PÅ DRAMATISKA TEATERN.

En überbrett'l-föreställning ägde den 26 mars rum å Dramatiska teatern i Stockholm under prinsessan Ingeborgs patronage till förmån för Stockholms roddförening. Flera framstående artister från olika teatrar samt amatörer medverkade.

Vår gruppfoto-grafi visar porträtt af de agerande och namnteckna vi: (från vänster) *sittande vid bordet* Fröken Åhlander och Fru Jungstedt samt å *golvet* Herr Hultman och Fröken Berentz. *Stående* Herrar Nycander (conférencier), Bergström, Halldén, Petré, Dahl och Wawrinsky.

HVAR & DAG.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfversparre.

OLAF POULSEN.

APROPOS RYKTET OM DEN BERÖMDE DANSKE SKÅDESPELARENS AFSKED FRÅN SCENEN.

OLAF POULSEN.

detta spelår skulle för alltid lämna scenen. Detta rykte har emellertid dementerats, så att den som befinner sig i Köpenhamn ännu blir i tillfälle att njuta af Olaf PoulSENS utmärkta konst.

En yngre broder till karaktärsskådespelaren professor Emil Poulsen, som här om året lämnade den k. scenen på grund af sitt lidande hälsotillstånd, är den 55-åriga Olaf en verklig stödjeleare för teatern, enär det är han som i främsta rummet upprätthåller den danska klassiska och äldre komiska repertoiren. Olaf Poulsen fick i sin ungdom en sträng uppfostran af Phister, hvilkens lärjunge han var, och blef, att börja med, i Holbergsrollerna en fullständig kopia af denne. Men så bröt Olaf sig lös och skapade på egen hand, i det att han alltid bevarat en djup vördnad för de gamla mästerstyckena och — tack vare sin stränge läromästare — aldrig förgätit den klassiska stilen i utförandet af Holbergsrollerna. Men han har samtidigt i dem ingjutit sin friska, spelande fantasi och icke dragit sig för en mängd realistiska smådrag, så att det hela icke sällan blifvit något i sin klassicitet lifs lefvande. Som Holbergstolkare kan Olaf Poulsen jämföras med Coquelin i dennes egenskap af Molièretolkare. Och lika förträfflig är Poulsen i t. ex. Heibergs och Hostrups stycken.

Med sin rika fantasi vet han att på det mest muntra sätt förkroppsliga en sagofigur som Kasper Röghat i Drachmanns "Det var en gång —", men han kan också nå mästerskapet i sådana humoristiska roller, där det ligger ett djupt allvar på botten och åskådarna tvingas att le, på samma gång som deras ögon tåras. Gubben Ekdal i "Vildanden" är sålunda en af PoulSENS alla förnämsta skapelser. En annan nästan otäckt sann bild är etatsrådet Hansen, Köpenhamnsbrackan, i "En skandal". Och i lustspelet utan rim och reson, i den uppslupna farsen, är Olaf Poulsen skojfrisk som ingen annan och breder på af alla krafter. Han har i själfva verket en viss benägenhet för att stundom drifva skoj på scenen och är en stor upptågsmakare. Men hans förtjänster äro så utomordentligt stora, att de väl tåla vid några små fel!

OLAF POULSEN:

O. R.

Det påstås här i Sverige, att danska skådespelare icke kunna utföra tragedier och stora skådespel på ett lika godt sätt som svenskarne. Detta påstående har troligen först utkastats af några personer, som funnit det danska språket så komiskt, att de vid bevisandet af något allvarligt teaterstyckes uppförande i Köpenhamn alls icke voro i stånd att uppfatta själfva spelet. Faktum är, att man på Köpenhamns k. teater under stundom presterar utmärkta saker i tragedien och det stora skådespelet. "Macbeth" har t. ex. gifvits där på ett förträffligt sätt, och för att tala om ett modernt stycke af djupt allvarligt innebörd, så har "Ett dockhem" helt enkelt varit teaterns mönsterpjäs, hvad utförandet beträffar.

Men allt detta hindrar icke, att danskarne äro särskildt framstående i glada och uppslupna pjäser, och att Köpenhamn sålunda räknar ett stort antal framstående komiska skådespelare. Allra främst bland dem står k. teaterns Olaf Poulsen, af hvilken HVAR 8 DAG nu återgifver olika kostymbilder, med anledning af ett rykte, att den utmärkte artisten med

ZIERLICH I »APRILSNARRENE».

OLAF POULSEN
S. VON BUDDINGE I »GENBOERNE».

I »DET VAR EN GANG —».

OLAF POULSEN
S. EKDAL I »VILDANDEN».

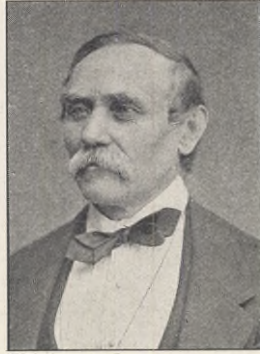
Efter fotografier.

Kliché: Bengt Silfverparre.

W. SEBARDT.

F. politierådsmannen i Norrköping, fabrikkören Wilhelm Sebardt fyllde den 17 mars 91 år. S. är numera bosatt å Sandviken.

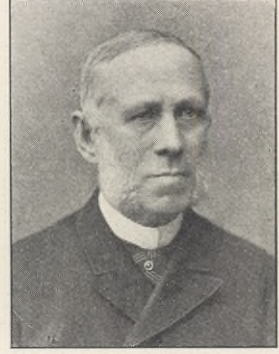
C. F. STRÖM.

88 år fyllde den 18 mars litografen och f. d. öfverläraren vid Tekn. skolan i Stockholm Carl Fr. Ström, född i Göteborg. Elev vid Konstakademien, sedermera föreståndare för Generalstabens lit. tryckeri under 5 år. Öfverlärare i litografi vid Tekniska skolan under 20 år. Led. af Sv. slöjdföreningens styrelse.

G. LÖTHNER.

Den 17 mars fyllde f. d. bruksägaren å Wassgård, Gustaf Löthner, 73 år.

C. F. FOUGSTEDT.

80 år fyllde den 15 mars grosshandlaren Carl F. Fougstedt i Malmö.

J. V. T. BRUNNBERG.

65 år fyllde den 19 mars andre stadsläk. i Uppsala, Johan Tycho Brunnberg. Med. kand. 64, med. lic. 69, förordn. B. 70 till underläk. vid Akad. sjukhuset i Uppsala. Han hade ofta på förordnande skött stadsläkaretjänsten i Uppsala, då han 77 valdes till andre stadsläkare därst., hvilket val sedan förnyats.

A. H. HALLSTRÖM.

Kyrkoh. i Hämmeå Anders Henrik Hallström fyllde den 17 mars 60 år. Stud. 73, teor. teol. ex. 77, prästvigd 78, domkyrkoadjunkt i Visby s. å. till 83, v. läroverksadjunkt 79-82, v. pastor i Lundby 85, kyrkoh. i Hämmeå 88.

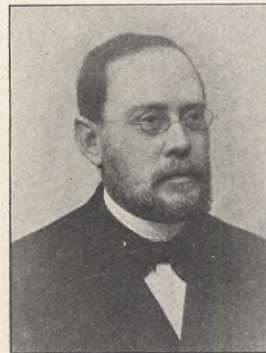
SVEN NILSSON.

60 år fyllde d. 18 mars öfverl. vid Nikolai förs. folkskola i Sthlm, fil. kand. Sven Nilsson. Stud. 63, fil. kand. 72, etc. t. ord. lärare v. Klara folksk. s. t. förste lär. v. Maria folksk. i Sthlm 74 samt transp. 80 t. Nikolai folksk. Föret stud.-resor t. Norge, Danmark, Tyskl., Belgien, Holland, Engl. Frankr. Schweiz m. fl. länder.

J. LINDGREN.

60 år fyllde den 19 mars förvaltaren vid Lijjedahls Aktiebolags egendom, Josef Lindgren. L., som sedan 76 varit förvaltare därstädes, är medlem af kommunalnämnden och i öfrigt mycket anlitad i kommunala uppdrag.

C. G. FANT.

60 år fyllde den 19 mars rektorn vid Mariestads allmänna läroverk, fil. dr. Carl Georg Fant. F., som sedan 92 varit rektor därstädes, är verkställande direktör i Skaraborgs läns Rånteanstalt sedan år 82.

A. E. CARLSTÉN.

Bruksäg. A. E. Carlstén å Gärde, Insjön, fyllde den 15 mars 55 år. C. har under 35 år idkat trävaru- och annan handelsrörelse i mellersta Sverige. Är ledamot i styrelsen för Siljans järnväg samt deltagar i diverse kommunala värf inom Leksands socken.

S. A. WALLGREN.

50 år fyllde d. 16 mars badintend. i Söderköping, bitr. läk. vid gymnastiskt ortop. institutet i Sthlm dr. Sven Adolf Wallgren. Stud. i Uppsala 73, med. kand. 80 o. med. lic. 87, aflade 88 examen vid gymn. centralinstitutet. W. är sedan 91 brunnsintendent i Söderköping.

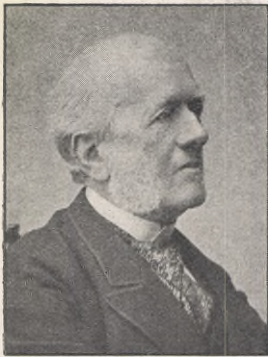

R. SWENANDER.

Domhafvanden i Listers härads domsaga häradshöfdingen Robert Swenander fyllde den 12 mars 50 år.

PORTRÄTTGALLERI

J. GÜNTHER. †

Den 22 mars afled i Stockholm f. läraren i solosång vid konservatorium, professorn Julius Günther i den höga åldern af 86 år. Af den utmärkte sångläraren, som i yngre dagar varit en intelligen och uppuren operasångare, innehöll HVAR 8 DAG i sitt nummer 27 årg. III, hellsidesporträtt med biografi.

D. JACOBSSON. †

D. 12 mars afl. i Strängnäs f. gods-äg. Daniel Jacobsson, 71 år gammal. Den afl. ägn. sig med stort intresse äfven åt allm. angelägenh. samt fick under årens lopp mottaga en hel del kom. o. a. förtr.-uppr. Bl. a. intog han en framskjuten ställn. i sin orts hushållningssälln., deltog i arbetet för hästafvelns befrämjande o. s. v.

ALFRED ÅHS. †

Den 11 mars afled i Hudiksvall garverifabrikören Alfred Åhs, 65 år gammal. Den allidne deltog med intresse i kommunens angelägenheter, han var sålunda under många år led. af drätselkammaren och fattigvårdsstyrelsen, af handverksföreningen, hvars styrelse han tillhörde som kassör i 18 år.

J. FR. GUTTENBERG. †

Tjänstemannen vid Drags klädesfabriks aktiebolag Johan Fredrik Guttenberg afled nyligen i Norrköping, 60 år gammal. G. var sedan 30 år verksam medlem af "Norrköpings arbetarförening", inom hvars styrelse han många år deltagit. Sedan 64 anställd hos Drags aktiebolag.

CH. CHRISTENSON. †

Den 23 mars afled i Lund f. riksdagsm., fabriksiddk. Christen Christenson på Vadmöllan, i en ålder af 60 år. C. har tidtals varit repr. både i Första o. Andra kam., under en lång följd af år landstingsman, nämndem., ordf. i kommunaln. i Hästad, ordf. i Tonga här. vägst., i bevilningsn. i 25 år s. i här. landstingsb.

C. F. NORBERG. †

Den 12 mars afled i Stockholm postexpeditören Carl Fredrik Norberg, 57 år gammal. N., som blif ord. postexpeditör 96, hade äfven tjänstgjort i poststyrelsen samt varit biträde å postsparbanksbyrån. Musikaliskt begåfvad, deltog N. aktivt i hufvudstadens musiklif.

O. B. HELLBERG. †

Ombudsmannen för Uddevalla sjömanshus kapt. Otto Birger Hellberg afl. d. 13 mars 60 år gam. H. tog 68 kapt.-ex., var under 70-97 befälh. å olika fartyg och utn. sistnämnda är till ombudsman för Uddevalla sjömanshus, hvilken befattning han innehade till sin död.

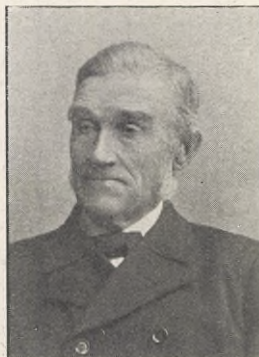
C. A. TERSMEDEN. †

Förvaltaren för egendomen Munga i Västermanland, ingenjören Carl Axel Tersmeden afled den 1 mars 53 år gammal. Student i Västerås 81, elev vid Bärghskolan 74-75, genomick Ulutna landbruksskola 80-81. Sedan flera år nämndeman i Norrbo härad.

J. BERGSTRÖM. †

Den 18 mars afled f. d. riksdagsmannen Johan Bergström i Västerby, 92 år gammal. B., som var en mycket ansead man, innehade utom riksdagsmannskapet, en mängd kommunala och andra förtroendeuppdrag.

A. THORSELL. †

Rådsmannen och husägaren i Vaxholm, Anders Thorsell, afled i Stockholm den 16 mars, i en ålder af 75 år.

J. A. BYGREN. †

Tandläk. i Göteborg Jac. Ant. Bygren afl. i Sthlm d. 21 mars 71 år gam. Efter genomg. skolstud. reste B. till London, där han inskr. sig som tandl.-elev., blif två år sen tandl.-kand. o. tog s. å. tandl.-ex. i Sthlm. Kort därefter bosatte sig B. i sin fädernestad Göteborg, öppn. där tandläkareklinik, som mycket anlätades.

LEONARD LINDH. †

Den 21 mars afled i Stockholm målaremästaren Leonard Lindh, 46 år gammal. L. har sedan 85 bedrivit egen måleriörelse i hufvudstaden och var styrelseledamot i Målaremästareföreningen.

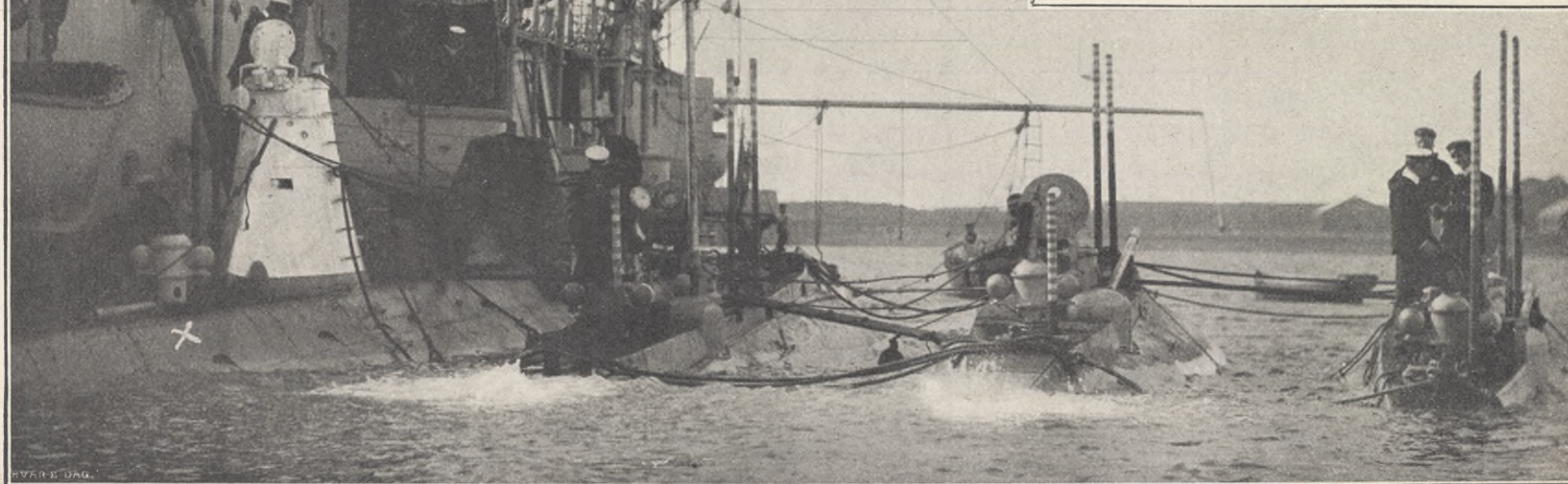
DEN VID PORTSMOUTH FÖROLYCKADE UNDERVATTENSBÅTEN. DET NORSKA MILITÄRBEFÅLET.

Generallöjtnant J. G. H. MELLBYE.

Den 1 april lämnar GENERAL MELLBYE befälet öfver 2:dra Brigaden, med anledning hvaraf vi återgifva ett porträtt. För den inom norska armén tillfölje framstående såväl militära som personliga egenskaper synnerligen högt ansedde generalen afhöll brigadens officerare härom dagen en större afskedsfest, därvid efterträdaren som brigadchef, general Holtermann, utbringade en varm hyllning för general Mellbye.

HVAR 8 DAG

Bilden visar några af Englands moderna undervattensbåtar, af hvilka den störste (X), närmast krigsskeppet, är just den nyligen med 2 löjtnanter, 2 underofficerare och 6 man så sorgligt förolyckade. Denna var af en ny och starkare typ än de förut byggda, hvilket också synes vid jämförelse å vår bild.